

ОЛІЙНИК Н.М., ст. гр. ФЕП 410,
Щербатенко І.В., асист.
Національний авіаційний університет,
м. Київ

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Проаналізовано недоліки інвестиційної діяльності нашої країни в умовах ринкової економіки і запропоновано шляхи та способи розв'язання проблем розвитку інвестиційної діяльності в Україні.

Актуальність. Процеси ринкових реформ і структурних перетворень, які відбуваються в нашій державі, вимагають значних капітальних вкладень. Питання пошуку й залучення в її господарський комплекс фінансово-матеріальних ресурсів набувають особливої актуальності внаслідок необхідності оновлення діючих виробничих потужностей та основних фондів на більшості промислових та сільськогосподарських підприємствах, вирішення завдань впровадження новітніх технологій, освоєння нових конкурентоспроможних видів продукції, нарощування потенціалу та створення нових робочих місць. В умовах вкрай обмежених внутрішніх можливостей для фінансування економічних проектів великого значення надається більш активному використанню інвестицій.

Мета дослідження. Виявити основні проблеми залучення та використання інвестицій в Україні, а також визначити можливі шляхи вирішення цих проблем.

Основна частина. Загально визнано, що інвестиції є основою економічного зростання, причому не лише прямі вкладення у виробничий сектор, але й інвестиції у сферу нематеріального виробництва, а також те, що значення їх в нарощуванні економічного потенціалу зростає.

Існують різні точки зору на інвестиційні процеси в Україні та їх динаміку. Гроші завжди йдуть туди, де найсприятливіші умови для їх вкладення, де вони дають найбільший прибуток. Важкий стан економіки нашої держави в поєднанні з неадекватним законодавством є основними причинами, які пояснюють той факт, що обсяги іноземних інвестицій в Україну залишаються низькими в порівнянні з іншими постсоціалістичними країнами Східної та Центральної Європи.

Згідно з діючими нині нормативно-правовими актами всім інвесторам без винятку надано рівні права, незалежно від того, який сектор економіки вони інвестують, який розмір цих інвестицій, яке їх походження, чи є вони внутрішніми чи закордонними. Такий підхід, можливо, і є нормальним у разі, якщо країна вже досягла достатньо високого рівня економічної стабільності. Але він не виправдовує себе у

випадку з нашою державою. Законодавство України, на жаль, не надає будь-яких стимулів для інвестування у ключові галузі економіки. Що більш важливим та необхідним є фінансово-матеріальні надходження для держави, то привабливішими мають бути умови для потенційних інвесторів, особливо це стосується перехідного етапу економіки. Тому, на мій погляд, селективну інвестиційну роботу потрібно проводити так, щоб першочергова увага була до тих інвесторів, які насамперед спрямовані на виробництво товарів, що заміщають імпорт, а також орієнтовані на експорт.

У зв'язку з цим назріла нагальна потреба у врегулюванні цього питання законом, яким буде передбачено надання пільг окремим суб'єктам підприємництва під конкретні проекти відповідно до державних програм економіки та соціальної сфери, що, у свою чергу, стане додатковим правовим важелем впливу на інвестора в плані спрямування його у ті важливі для України галузі, куди він поки що не йде. Особливого значення це питання набуває в даний час, коли країна вже пройшла етап масової приватизації і вступила в період роздержавлення великих компаній.

Як уже не один раз стверджувалося, вся діюча законодавча база має дві основні вади: по-перше, нестабільність, а по-друге, відсутність комплексності та наявність протиріч. Зрозуміло, що в період економічної перебудови держава знаходиться у пошуку адекватних законодавчих важелів, однак компанії, які вже здійснюють або мають намір розпочати інвестиційну діяльність, повинні мати хоч мінімальні гарантії стабільності для планування власних дій. Слід тісніше координувати зусилля різних державних відомств і приділяти більше уваги розробці чітких інструкцій із застосування законів.

Нарешті ще не вирішене одне з найголовніших питань – питання власності на землю. Необхідно законодавчо закріпити права інвесторів на придбання у власність земельних ділянок, на яких розміщуються об'єкти інвестування.

Істотною перешкодою на шляху до залучення та ефективного використання іноземних інвестицій є недосконалість інфраструктура. Недостатня кількість відповідних експертів, аудиторів, консультантів стримує збільшення надходжень закордонного капіталу. Аби виправити таке становище, слід створити мережу спеціальних установ – як державних, так і недержавних, – які будуть займатися підготовкою таких фахівців для України, готуватимуть відповідні інвестиційні проекти за міжнародними стандартами. Сьогодні подекуди наші підприємці навіть не можуть чітко сформулювати свої потреби в інвестуванні, грамотно скласти проект чи заявку на отримання іноземної допомоги.

Крім того, є ряд інших негативних моментів: бюрократичні бар'єри, відсутність правового забезпечення кредитування, страхування ризиків, низький рівень ділової та професійної кваліфікації, незначна частка

сучасної техніки і технологій у загальному процесі виробництва, нерегулярність матеріально-технологічного постачання, нестача привабливих інвестиційних програм і проектів, жорстка податкова система.

Велику кількість скарг серед ділових кіл зарубіжних країн викликає робота митних служб, що пов'язано, в основному, знову ж таки з нестабільністю законодавства. Нові акти, які навіть ще не були опубліковані або опубліковані напередодні, негайно запроваджуються митними органами в практику. Здебільшого це призводить до затримки вантажів на кілька днів, що робить поставки як в Україну, так і за її межі все менш і менш привабливими в очах західних бізнесменів.

Висновки. На сучасному рівні економічного розвитку Україна повинна здійснювати контроль за станом ринку, регулювати економічну, політичну та соціальну діяльність за допомогою різноманітних важелів і стимулів. Необхідно створити систему державного регулювання інвестиційними процесами, яка б працювала як з вітчизняними, так і іноземними інвесторами, сприяла залученню капіталу, координувала співробітництво з міжнародними організаціями тощо. Ця система повинна володіти необхідною інформацією про підприємства і проекти, які потребують інвестицій, про інвесторів, про проведення міжнародних тендерів; повинна забезпечувати співпрацю інвестиційних фондів, компаній зі страховими, аудиторськими, консалтинговими компаніями, фондовими біржами. Але для того, щоб така система ефективно функціонувала, необхідно сформуванню відповідну законодавчу базу, здійснювати ефективну амортизаційну політику (з прискореною амортизацією основних фондів), вигідну для обох сторін кредитну та податкову політику, визначити певні умови користування природними ресурсами.

Бібліографічний список

1. Величко О.В. Державне регулювання інвестиційної діяльності // Фінанси України. – 2010. - № 10. – С. 26-30.
2. Іваноньків О.О. Проблеми інвестування економіки України та шляхи вирішення їх //Актуальні проблеми економіки. – 2007. - №11. – С. 12-19.
3. Паливода К. Проблеми формування та використання інвестицій в сучасній економіці України // Банківська справа. – 2007. - № 4. – С. 73-77.
4. Федоренко В.Г. Інвестиції та економіка України // Економіка України. – 2009. - № 5. – С. 13-17.